

[Taanquist]

Så blev det sagt, at der ikke er behov for, at der pålægges en ny udgift, og der er blevet sagt en hel del om, at vi hellere burde informere brugerne. Men denne statslige lægemiddelinformation er jo netop foreslået af hensyn til brugerne og kun af hensyn til brugerne. Vi har jo ramt dem hårdt i forvejen ved de besparelser, der er blevet foretaget, og i kraft af at besparelserne er blevet større end forudset, har vi også ramt brugerne hårdere, end vi havde forudset. Derfor har brugerne også et krav på, at lægerne får den bedst mulige rådgivning med hensyn til de lægemidler, de skal ordinere.

Og jeg kan stadig ikke rigtig forstå den tale om at informere brugerne, som indenrigsministeren også vender tilbage til. Jeg har en fornemmelse af, at det er et spørgsmål om at krybe en lille smule udenom, og jeg har et lønligt håb om, at det måske fra indenrigsministerens side er ment som et forsøg på at gå lidt blødt på sagen, så vi alligevel kan vende tilbage til den. For hvem er brugerne? Det er jo, som jeg sagde i sidste omgang, det, der er det store problem. Hvem er brugerne? Det er lægen, der ordinerer, det er patienten, der bruger, og det er staten, der for en stor dels vedkommende betaler. Det er altså svært at pege på, hvem der er brugeren. Jeg tror stadig væk, at det er et spørgsmål om at gå uden om det virkelige problem fra indenrigsministerens side, og det tror jeg især, fordi også indenrigsministeren fortsætter med at tale om en udskydelse. Man er altså enig, og så synes jeg, vi skulle prøve – som der står i beslutningsforslaget – at gøre noget snarest muligt, for der er behov for det.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Bare for at det skal stå helt klart: den omstændighed, at der bliver solgt blacklistet medicin til u-landene, beviser intet som helst med hensyn til de danske firmaer, for det er ikke de gode, danske firmaer, der har med det at gøre, det er piratfirmaer. Det eneste, denne sag, som er rejst af socialdemokratiet, beviser, er, at socialdemokratiet nu er gået over til at sælge gamle, antikke sager, som de har købt og solgt flere gange ved forlig. De har altså ikke selv formået at få noget som helst ud af det, og jeg kan godt forstå, at hr. Taanquist er lidt bekymret ved denne sag,

for det er jo en antikveret sag, der har været på markedet flere gange, som skal sælges endnu en gang.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 66:

Forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd.

Af Tove Lindbo Larsen (S) m.fl.

(Fremsat 18/11 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kirkeministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Den 9. april 1981 behandlede folketinget et forslag til folketingsbeslutning om udnævnelse af domprovster og provster. På baggrund af drøftelserne herom blev der i sommeren 1981 nedsat et udvalg, som sluttede sit arbejde i foråret 1982 med afgivelse af en beretning. På baggrund af dette udvalgsarbejde blev der for folketinget den 19. maj 1982 fremsat et forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd. Dette forslag var til første behandling den 28. maj i år, og der var en positiv indstilling til det.

Jeg synes, der er behov for lige kort at nævne den baggrund, hvorpå udnævnelserne finder sted i dag med de regler, vi har i dag.

For så vidt angår domprovstestillinger er det i menighedsrådslovens § 34, stk. 1, fastsat, at menighedsrådene ikke medvirker ved besættelse af disse stillinger. En tilsvarende juridisk bestemmelse findes ikke for så vidt

[Kirkeministeren]

angår provstestillinger, men også disse stillinger besættes, uden at menighedsrådene medvirker. I begge udnævnelssituationer sker besættelsen på den måde, at kun vedkommende biskop og kirkeministeren medvirker.

Den retstilstand synes jeg ikke er heldig. Princippet må efter min mening være, at menighedsrådene reelt inddrages i udnævnelssproceduren, og at kirkeministerens magt og indflydelse i disse sager begrænses. Herved vil man netop også styrke den lokale indflydelse i disse udnævnelssager.

Det lovforslag, der er til første behandling i dag, og som er en genfremsættelse i uændret skikkelse af det tidligere lovforslag, kan jeg tilslutte mig et stykke ad vejen, da det til en vis grad svarer til de principper, som jeg synes skal være gældende. Jeg skal lige gøre opmærksom på, at fastsættelse af regler i disse udnævnelssager imidlertid godt ville kunne gennemføres rent administrativt i overensstemmelse med tjenestemandslovens bestemmelse herom.

Men den principielle forskel mellem den holdning, jeg har, og det, lovforslaget indholder, er, at der efter min mening ikke sker en tilstrækkelig begrænsning af kirkeministerens indflydelse i disse sager. Den lokale indflydelse, altså indflydelse for meningsråd, præster og biskopper, ville nemt kunne blive illusorisk, hvis ministerens beføjelser ikke bliver begrænset yderligere ud over det, der er nævnt i lovforslaget. Jeg vil i den drøftelse, der skal finde sted efterfølgende, være meget åben over for både form og indhold af regler i disse udnævnelssager. Der er en lang række mere detaljerede ting, som jeg i høj grad tror der kan være behov for at drøfte, og jeg vil som sagt have en åben indstilling ud fra de principper, jeg har nævnt om menighedsrådenes inddragelse og begrænsning af kirkeministerens egne beføjelser.

Burgdorf (KF):

Der er i tidens løb sagt mange mærkelige ting om folkekirken, berettigede og uberettigede. Man har også sagt om den, at det er den mest udemokratiske institution i vort land. Det er måske også uberettiget, men noget er der i hvert fald om snakken.

Det lovforslag, som nu ligger på bordet, betegner efter min mening et skridt i retning

af demokratisering af valg af provster og domprovster.

Det er som sagt en genfremsættelse, og derfor skal jeg ikke komme med mange kommentarer. Vi har erklæret, at intentionerne i dette lovforslag er vi enige i. Det er nok muligt, at der er noget, vi vil ændre, og det er også muligt, at vi vil gå lidt længere, men som sagt, intentionerne vil vi drøfte i udvalget med et positivt sigte.

Nørgaard Sørensen (S):

Det er rigtigt, som kirkeministeren sagde i sin replik i dag, at kirkeudvalget afgav beretning over et forslag, som var stillet af kristeligt folkeparti i sin tid, angående udnævnelse af provster og domprovster, og som havde nogle aktuelle sager som baggrund. Det var en beretning med et meget bredt flertal bag sig.

Den daværende kirkeminister fulgte beretningen op med det lovforslag, som det blev pålagt hende at fremsætte på baggrund af et udvalgsarbejde, som kirkeministeren også refererede til, og alle ordførere udtrykte i det mindste megen tilfredshed med lovforslagets fremkomst.

Vi havde regnet med, i hvert fald i socialdemokratiet, at dette lovforslag så kunne vedtages i denne samling, sandsynligvis med nogle ændringer, hvad vi også ville have været indstillet på, og således så alt ud til at skulle ende i fred og fordragelighed angående denne sag.

Så skiftede vi regering, og vi kunne måske frygte det værste. Vi har nu aldrig frygtet det værste, hvad angår kirkepolitikken, og gør det heller ikke efter at have hørt kirkeministerens besvarelse i dag, men vi så alligevel frem til statsministerens skriftlige del af åbningstalen, fordi vi faktisk anså det for en selvfølge, at den måtte indeholde et punkt om et lovforslag, der skulle sikre en demokratisering ved udnævnelse af domprovster og provster. Vi vidste jo alle, at de nuværende fire regeringspartier havde ivret for, at et sådant forslag skulle fremkomme, og samtidig vidste vi, at der var gået dette udvalgsarbejde i ministeriet forud, så sagen sådan set burde være klar. Derfor må jeg indrømme, at vi blev en smule forbavsede, da vi så, at statsministerens skriftlige del af åbningstalen ikke indeholdt et sådant forslag.

[Nørgaard Sørensen]

Hvorfor denne sag nu skal, jeg havde nær sagt kompliceres yderligere eller måske trækkes i langdrag, ved vi ikke, og derfor fremsatte vi vores eget forslag. Vi ønsker altså ikke at trække denne sag i langdrag. Med lidt god vilje kan den naturligvis forsinkes, måske i op til flere år, under påskud af, at man nu skal forsøge sig frem og bruge tjenestemandsløven og andet, som har været nævnt fra ministerens side, eller hvad man ellers kunne finde på. Men vi synes faktisk, at den brede enighed, der var i kirkeudvalget, dengang vi skrev beretning i 1981, og også den positive stemning over for i det mindste et lovforslags fremkomst i foråret 1982 nu burde medføre en realitetsbehandling af forslaget.

Vi havde gerne set, at kirkeministeren selv var kommet med et lovforslag, der enten var identisk med dette, eller som i alt fald var et lovforslag om samme emne, men måske med nogle ændringer, som kirkeministeren havde fundet det for godt. Det havde vi også syntes var udmærket.

Vi har altså ingen grund til at håbe på, at vi skal tørske langhalm omkring dette i længere tid, og derfor vil jeg gerne slutte med at sige, at vi fra socialdemokratiets side ønsker, at denne sag færdigbehandles og afsluttes i denne folketingssamling. Vi synes ikke, den har så megen vægt, at den kan tåle flere års og flere samlings diskussion, netop på baggrund af den diskussion, som vi er nogle der ved er foregået i kirkeudvalget gennem de sidste par år.

Mette Madsen (V):

På venstres vegne skal jeg med ministerens sprogbrug sige, at vi er enige et stykke hen ad vejen.

Hvad besættelsen af domprovstestillinger angår, er vi enige i kvalifikationskravet, og vi er enige i, at menighedsrådene inddrages i beslutningsprocessen, sådan som det også er tilfældet ved besættelse af andre præstestillinger.

Med hensyn til den foreslåede procedure ved besættelsen af provstestillinger mener jeg, at vi i udvalget bør se på, om det skal være én repræsentant for hver seks medlemmer i de pågældende menighedsråd, der skal udpeges til mødet med biskoppen – herom er der jo ikke enighed i det udvalg, hvis beret-

ning er grundlag for dette lovforslag – og jeg mener også, vi bør se på, om det kun er de valgte medlemmer af menighedsrådene, der er stemmeberettiget ved udpegningen af repræsentanter til det ovennævnte møde.

Kirkeministeren sagde i sin tale, at fastsættelse af regler i disse udnævnelsessager ville kunne gennemføres rent administrativt efter forhandling med finansministeren i overensstemmelse med tjenestemandsløvens bestemmelse herom. Jeg var selv meget positiv over for den forsøgsordning, som ministeren skitserede i et samråd i kirkeudvalget for nylig; hvis vi havde fået en sådan ordning, kunne vi have høstet nogle erfaringer, så vi lige præcis vidste, hvordan vi en dag skulle lovgive på dette område.

Der er jo delte meninger om dette forslag rundt omkring i menighedsrådene, selv om deres repræsentanter i Lindegaardudvalget er gået ind for den model, vi ser her i dag. Jeg går ud fra, at der må være nogle hørings svar, som vi kan få at se i udvalget, og jeg går også ud fra, at vi vil få mange besøg fra de berørte parter under det udvalgsarbejde, som kommer nu.

Når ministeren så endvidere her i dag har sagt, at hun ikke mener, lovforslaget er vidtgående nok med hensyn til at begrænse ministerens egen indflydelse i disse afgørelser – og heri er jeg meget enig med ministeren – ser jeg frem til et engageret og meget spændende udvalgsarbejde.

Inger Harms (SF):

Da lovforslaget her er en genfremsættelse af L 199 fra sidste samling uden ændringer, skal jeg på socialistisk folkepartis vegne, akkurat som jeg gjorde sidste gang, udtrykke min positive indstilling til forslaget. Vi kan i SF kun være tilfredse med, at menighedsrådene bliver draget ind i proceduren omkring ansættelse af provster og domprovster, således at de får indflydelse på, hvilke personer de fremover skal arbejde sammen med.

Jeg var selv sidst inde på, at der var menighedsråd, der var betænkelige, ja, endda direkte imod, at de skulle få denne udvidede indflydelse, men lader man sig stille op til menighedsrådsvalg, må man indstille sig på, at der følger mere med end det udelukkende at beskæftige sig med sin egen lille andegård. Jeg føler ikke, at man skal være bange for at

[Inger Harms]

påtage sig et ansvar af et mere overordnet mål, og jeg er da også sikker på, at de forskellige menighedsråd vil indstille sig herpå, da det jo kun er et naturligt led i menighedsrådenes udvidede beføjelser.

Det er således helt i tråd med SFs politik, at menighedsrådene skal styrkes, da vi ønsker så meget indre selvstyre for dem som muligt.

Jeg skal til sidst udtrykke håbet om, at vi når at få lovforslaget vedtaget i denne samling. Der var jo i sidste samling flertal herfor.

Hans Damgaard Nielsen (FP):

J. C. Christensens første tale her i det høje ting den 12. februar 1890 gik ud på, at lovgivningen skal være i overensstemmelse med befolkningens holdning og ønsker. Jeg føler mig ikke værdig til at gøre J. C. Christensens ord til mine, men som menighedsrådsformand for J. C. Christensens gamle kirke derhjemme i Hee føler jeg mig forpligtet til at advare imod ændringer, der går imod befolkningens holdning og ønsker.

J. C. Christensens kirkepolitik var baseret på, at de forskellige kirkelige retninger kunne mødes i det kristne fællesskab uden unødigt politisering. Men netop § 43 b vil fremme en sådan politisering.

§ 43 a kan fremskridtspartiet tilslutte sig, idet vi finder det rimeligt, at menighedsrådene ved domkirker hermed får indflydelse på udnævnelse af domprovsten, som jo også er kirkesognepræst for domkirken.

Med hensyn til § 43 b beder vi fra fremskridtspartiet om, at man fjerner den del af forslaget. Fremskridtspartiet mener nemlig, at den nuværende ordning er at foretrække fremfor den foreslåede.

Provstestillingen er en administrativ og tilsynsmæssig stilling, og da provsten skal virke som tilsynsmand både for biskoppen og for menighedsrådet, bør provsten i sin tjeneste være uvildig, uafhængig både af menigheden og præstekolleger. Og da provsten må arbejde i nært samarbejde med biskoppen og fungere som dennes stedfortræder i mange situationer, er det rimeligt, at biskoppen har stor indflydelse på provsteudnævnelsen.

Hvis menighedsrådene skal have direkte indflydelse på provsteudnævnelsen, kan det

ikke undgås, at den politisering, som vi kender ved bispevalgene mellem de kirkelige retninger, vil blive ført ned i det lokale, og det vil være uheldigt. Ved bispevalg hører de sikkert hjemme, men ved provsteudnævnelser vil disse stridigheder være malplaceret og i visse situationer en hindring for en rimelig provsteudnævnelse.

Et tungtvejende argument for dette er, at hvis provstiets præster og menighedsråd skal foretage indstilling til provsteembedet, vil det let få en ubehagelig karakter af kåring, og dermed vil provstestillingen få en kedelig pondus, som den slet ikke bør have. Man skal tænke på, at de præster fra provstiet, der måtte søge provstestillingen, og hvis ansøgning biskoppen skal gennemgå med menighedsrådene, skal blive på stedet også efter en eventuel vrugning som ansøger. Denne situation er ikke befordrende for et godt samarbejde mellem præst og menighedsråd og vil i visse tilfælde kunne afholde præster fra overhovedet at søge.

Det skal understreges, at ved den nuværende ordning er det derimod sjældent, at minister og biskopper ikke er enige. I de seneste år har der vist kun været et par tilfælde, og der kunne måske have været vægtige argumenter til fordel for ministerens beslutning, som biskoppen eventuelt har overset. Ved gennemførelse af § 43 b kan biskoppen blive udsat for at skulle vælge mellem tre forslag, både menighedsrådenes, præsternes og biskoppernes, og så bliver resultatet, uanset hvilket resultat ministeren kommer frem til, at der er to, der bliver forbigået.

I forslaget hævdes det, at der fra forskellig side ønskes en demokratisering. Jeg vil godt vide, hvor det kommer fra, idet min information går ud på, at hverken menighedsråd, præsteforening, provsteforening eller biskopperne ønsker en sådan demokratisering.

Grethe Kindberg Jørgensen (CD):

SFs ordfører taler om andegård. Er det SFs indstilling til det frivillige arbejde, der foregår i menighedsrådene omkring kirken, at det er en andegård?

Jeg skal i øvrigt ikke komme med en længere redegørelse, men henvise til, hvad jeg sagde, da det tilsvarende lovforslag sidst blev behandlet her i tinget i maj måned.

[Grethe Kindberg Jørgensen]

Til kirkeministeren vil jeg gerne sige, at efter CDs opfattelse gives ministeren for stor kompetence ifølge dette forslag. Vi mener, at der bør gives menighedsrådene mere indflydelse ved udnævnelse af såvel domprovster som provster. Ved at der gives mere indflydelse til menighedsrådene, er der et håb om, at der også ude i sognene bliver større interesse for det kirkelige arbejde, at det bliver klart for befolkningen, at der er et sådant arbejde, man kan få indflydelse på, og at kirken er deres, altså folkets kirke og ikke en statsinstitution, der eventuelt kan styres efter politisk bestemt opbygning.

Vi vil se positivt på forslaget i udvalget. Dog er der visse ting i det, som jeg mener bør ændres, bl. a. det af fru Mette Madsen nævnte vedrørende provsteudnævnelserne, hvor menighedsrådet kun skal repræsenteres med ét medlem, hvilket efter min opfattelse ikke er en demokratisering som nævnt af hr. Nørgaard Sørensen.

Ole Vig Jensen (RV):

Vi er i det radikale venstre positive over for det forslag, der her er lagt frem. Det kommer jo ikke overraskende, og det er også kendt stof fra tidligere. Vi må vel sige, at det er forslagsstillernes chance, at de her har været i stand til at fremsætte et privat lovforslag, som har gennemgået en både formel og officiel og grundig forbehandling.

Vi støtter tanken om en demokratisering, når det gælder valg af såvel domprovster som provster. Vi anerkender imidlertid også, at der kan være andre mere nødvendige hensyn at tage ved udnævnelsen af de pågældende, og derfor ønsker vi også på baggrund af nogle af de høringssvar, der ligger, at få en mere grundig drøftelse i udvalget af disse ting. Men jeg kvitterer for ministerens åbne sind over for netop at få en sådan bredere drøftelse.

Jeg vil sige om udnævnelsen af domprovster, hvor det såvel i forslaget som af ordførere her fremhæves, at der må stilles særlige kvalifikationskrav, at det er jeg for så vidt enig i. Det, der generer mig lidt, er, at i en tid, hvor jeg ellers mener at vi er kommet længere, når det gælder bedømmelsen også af det enkelte menneske, er de krav, der tænkes stillet her, formelle krav og ikke et spørgsmål om, hvad man reelt kan præstere.

I en tid, hvor vi på alle andre af samfundslivets områder skal være fleksible i vores holdning og skabe fleksibilitet, er det altid betænkeligt, at vi i lovgivning laver specielle, formelle kvalifikationskrav, fordi der jo er mange mennesker, der på anden måde har erhvervet sig en viden og en livserfaring, som det er værd at benytte sig af, også i stillinger som dem, der er tale om her.

Men vi er positive over for det videre arbejde med forslaget.

(Kort bemærkning).

Inger Harms (SF):

Jeg vil da gerne beklage det, hvis fru Grethe Kindberg Jørgensen har opfattet det som nedsættende, når jeg brugte ordet andegård. Jeg mener bestemt ikke, at menighedsrådet kan sammenlignes med en andegård, men en andegård er dér, hvor man bor, hvor man hører til, og jeg mener, at begrundelsen for, at mange af disse menighedsråd ikke vil have noget med ansættelse af provster at gøre, er, at de føler, de har for lidt at gøre med denne provst. Vi i SF mener, at menighedsrådenes arbejde skal styrkes yderligere, så mine bemærkninger var bestemt ikke ment nedsættende.

Steffensen (KrF):

Det er for os i kristeligt folkeparti interessant, at vi nu har det lovforslag til behandling igen, som blev fremsat i sidste samling. Dengang udtalte vi os i kristeligt folkeparti meget positivt om lovforslaget, som ganske rigtigt, som hr. Nørgaard Sørensen gjorde opmærksom på det, er et resultat af et par års intens debat og drøftelse omkring disse spørgsmål og også et resultat af det beslutningsforslag, som kristeligt folkeparti fremsatte her i tinget den 9. april 1981. Jeg synes, det er udmærket, at vi ser forslaget her igen. Jeg er meget tilfreds med, at kirkeministeren også er gået så åbent ind i det med den tale, ministeren holdt her i dag. Jeg synes, det er vigtigt, at vi kommer frem til en afklaring af problemerne, og jeg er enig i, at lovforslagets intentioner er helt rigtige.

Man kunne næsten henvise til det, ordførerne sagde ved behandlingen af lovforslaget i foråret. Jeg skal blot nævne, at af dets to hovedpunkter er det ene efter vores opfattelse ret så afklaret, nemlig spørgsmålet om

[Steffensen]

domprovster. Den udformning, lovforslaget har, hvad det angår, er vi tilhængere af, men vi kunne godt ønske, at måske lidt andre kriterier og lidt andre felter kom ind i billedet, når det drejer sig om provsterne og udnævnelsen af dem. Det mener jeg i høj grad at vi kan drøfte i udvalget, og det vil vi gerne se nærmere på. Bl.a. dette, at der er tale om repræsentanter for menighedsrådene, synes jeg bør diskuteres. Det vil være vigtigt, synes jeg, at vi ikke når dertil, at eventuelle mindretal i menighedsrådet ikke kan blive hørt. Men det er alt sammen, skal vi sige praktiske ting, som vi kan drøfte videre i udvalget.

Jeg synes, det er godt, at socialdemokratiet har taget initiativ til, at forslaget kommer frem nu igen. Jeg er enig i, at vi har drøftet det meget grundigt i det par år, der er gået, og jeg mener også, at vi af den grund bør komme frem til en beslutning – vi er i en beslutningsfase efter min opfattelse – i løbet af denne samling. Jeg synes, det er rimeligt, at vi finder en afklaring, således at vi får tingene ordnet ved lov. Jeg mener, der har været gode muligheder for at prøve forskellige ting i den tid, der er gået, og at det er et bredt ønske fra folketingets partier, at vi nu kommer frem til en beslutning.

Vi vil naturligvis gå meget positivt ind i udvalgsarbejdet og håber, at det kan færdiggøres i dette folketingsår.

Tove Lindbo Larsen (S):

Det var med en kolossal undren, jeg erfarede, at kirkeministeren ikke fulgte folketingets pålæg om at fremsætte lovforslag om ændring af proceduren vedrørende udnævnelse af domprovster og provster, specielt fordi folketinget i sin tid bad kirkeministeren om at fremsætte dette lovforslag i folketings-samlingen 1981–82, hvilket jeg da også som daværende kirkeminister gjorde, efter at der havde været udvalgsarbejde og den sædvanlige efterfølgende høring.

Ved første behandling var alle partier også principielt positive, og jeg minder i denne forbindelse om, at folketingets sammensætning ikke er ændret. Ministerens egen partifælle, formanden for folketingets kirkeudvalg, udtalte – og jeg citerer fra Folketings-tidende 1981–82, 2. samling, sp. 8675:

» . . . nu har vi da sommeren til at læse i, og så må vi jo håbe, vi får forslaget måske i

samme eller lidt ændret form til næste samling.«

Når venstrekirkeministeren ikke har villet fremsætte lovforslaget, har vi syntes i socialdemokratiet, at vi gerne ville hjælpe hr. Povl Brøndsted og folketinget til at få mulighed for overhovedet at drøfte denne sag videre og forhåbentlig også ændre reglerne.

I debatten i dag vil jeg gerne gøre et par bemærkninger.

Kirkeministeren var enig med os i, at den fremgangsmåde, vi havde i dag, var det en god idé at ændre, og hun kunne tilslutte sig et stykke af vejen. Jeg er meget glad for, at kirkeministeren gav udtryk for, at hun ikke ønskede at følge vejen via tjenestemandsløven og ændre proceduren administrativt. Jeg mener, det er en indsnævring af demokratiet, hvis man ikke vil lade kirkeudvalget og dermed folketinget diskutere dette, som jeg mener rettelig hører hjemme i et selvstændigt lovforslag.

Jeg glæder mig over kirkeministerens åbenhed over for at ville gå ind i en diskussion om forslaget, også om indholdet, og jeg forventer da også, at vi kan nå til vejs ende med lovforslaget.

Jeg forventede naturligvis også, at folketingets partier fortsat var positive over for lovforslaget, som de havde været det tidligere, og det gav både hr. Burgdorf, hr. Nørsgaard Sørensen og fru Mette Madsen og andre da også udtryk for.

Jeg har lyst til at knytte en enkelt bemærkning til fru Mette Madsens meddelelse om, at hun var lidt bekymret over en indsnævring af demokratiet ved dette med 1 repræsentant for hver 6 medlemmer. Jeg synes lige, man skal være opmærksom på, når man drøfter dette, at vi jo i vores samfund i høj grad har et repræsentativt demokrati på mange områder, og at man også skal se på, hvor store forsamlinger der kan blive tale om, hvis alle menighedsrådsmedlemmer var repræsenteret. Men jeg er da villig til at diskutere dette spørgsmål, det skal der ikke være nogen tvivl om.

Fru Mette Madsen synes, det var en god idé med en forsøgsordning, men det er jeg som sagt ikke enig i. Jeg mener ikke, man behøver at øve sig så voldsomt meget, før man fremsætter et lovforslag, specielt ikke når der har været et omfattende udvalgsarbejde, hvorunder vi har haft besøg af brede

[Tove Lindbo Larsen]

repræsentationer og det har været til høring; så mener jeg nok, man skulle turde vove at fremsætte et lovforslag.

Jeg var glad for at høre, at fru Inger Harms har forladt sin tvivl om menighedsrådenes ønsker om at deltage i udnævnelserne. Jeg forstod det nu også sådan, da vi behandlede forslaget første gang, at det var et citat fra nogle menighedsrådsmedlemmer og bestemt ikke fru Inger Harms' egen opfattelse, og det har vi fået bekræftet i dag. Det synes jeg er en god ting.

Hr. Hans Damgaard Nielsen gav udtryk for, at man ikke måtte foretage ændringer, der gik imod befolkningens ønske, og det mener jeg heller ikke vi gør med dette forslag, fordi vi netop har haft et udvalgsarbejde om det. Det er noget, der er opstået her i folketinget fra et af folketingets partier, og det har været gennem en omfattende procedure både her i folketinget, hvor vi har det repræsentative demokrati, og i udvalget, ligesom det har været til høring og meget andet. Og vi får også rig mulighed for at modtage de deputationer, der måtte have ønske om at komme til udvalget.

En enkelt bemærkning om dette, at når der er tre indstillet, er der to, der bliver forbigået. Ja men når der er én stilling, vil det altid være sådan, at alle de andre, der har ansøgt om stillingen og ikke er blevet indstillet, vil kunne føle sig forbigået.

Jeg forstod egentlig hr. Hans Damgaard Nielsen sådan, at han var indstillet på en demokratisering, men var lidt i tvivl om, hvem det var, der ønskede den. Det taler Folketingstidende meget tydeligt om, så det behøver jeg ikke at sige mere om.

Fru Grethe Kindberg Jørgensen mente – som hun også gav udtryk for det, da vi sidst diskuterede det – at det er en for stor kompetence til kirkeministeren. Jeg synes, der er grund til, at vi diskuterer dette i udvalget, så vi finder frem til en fælles løsning.

Jeg vil gerne understrege, at jeg fortsat er enig i fru Grethe Kindberg Jørgensens opfattelse, at folkekirken er folkets kirke.

Til hr. Ole Vig Jensen vil jeg sige, at jeg deler den opfattelse, som han har, at det er sjældent, at man har et privat forslag med et så grundigt forarbejde. Det skulle jo også give mulighed for at få det igennem.

Jeg har ikke mange bemærkninger til hr. Steffensen. Jeg kan forstå, at hr. Steffensen

også er tilfreds med at se lovforslaget igen. Jeg glæder mig meget over, at der har været sådan en enighed om, at det var en god idé, at vi fik forslaget frem i folketinget igen.

Jeg håber meget, at vi kan få afsluttet dette folketingsarbejde i denne samling, sådan at vi kan få en lovgivning, der sikrer en større demokratisering i forbindelse med valg af domprovster og provster.

Mette Madsen (V):

Fru Tove Lindbo Larsen sagde, at jeg havde talt om at indsnævre demokratiet. Det har jeg overhovedet ikke sagt noget om. Jeg vil gerne gentage, hvad jeg sagde. Jeg sagde, at med hensyn til den foreslåede procedure ved besættelsen af provstestillingerne mener jeg, at vi i udvalget bør se på, om det skal være én repræsentant for hver 6 medlemmer af de pågældende menighedsråd, der skal udpeges til møde med biskoppen, for herom har der jo ikke været enighed i det udvalg, hvis betretning var grundlag for dette lovforslag. Det kan da være enten flere eller færre. Det mener jeg vi må snakke om i udvalget, når vi nu hører fra menighedsrådene ude i landet.

Fru Tove Lindbo Larsen sagde, at det havde været sendt til høring, men der er ikke antydning af, hvad der ligger i de hørings svar i bemærkningerne til lovforslaget. Det har jeg savnet meget. Den eneste fornemmelse, man kan få, er derfor baseret på de samtaler, man selv har med menighedsråd ude i landet.

Jeg vil godt lige citere, hvad fru Inger Harms sagde ved behandlingen i maj måned. Da sagde fru Inger Harms – Folketingstidende 1981–82, 2. samling, sp. 8676:

»Jeg har bemærket, at langt fra alle menighedsrådsmedlemmer er enige i den fremgangsmåde, som ministeren her foreslår. Jeg kan henvise til de sønderjyske menighedsråd, der på deres generalforsamling har vedtaget en udtalelse om, at de ikke ønskede denne medvirken til ansættelse af domprovster og provster.«

Det er derfor, jeg mener, at nu må vi se, hvad der kommer på bordet i udvalget, og så kan vi tage drøftelsen om, hvordan menighedsrådene skal repræsenteres.

(Kort bemærkning).

Tove Lindbo Larsen (S):

[Tove Lindbo Larsen]

Jeg vil lige minde fru Mette Madsen om, at lovforslaget blev fremsat på et meget sent tidspunkt i folketingssamlingen. Det er meget normalt, at man i udvalget beder om at få høringssvarene over, og det har vi da rig lejlighed til i den kommende tid, så vi kan få så megen oplysning som overhovedet muligt. Jeg vil understrege, at der bestemt ikke har været noget ønske fra min side om at tilbageholde nogen høringssvar. Det er ganske vist.

Hans Damgaard Nielsen (FP):

Fru Inger Harms sagde, at det måske skyldes, at menighedsrådene har for lidt med provsten at gøre. Det var en bemærkning, jeg fangede. Det må da skyldes en vis uvidenhed fra denne talers side. Det må være klart, at menighedsråd har mange gøremål med provsten. Vi har vores budgetlægning, som vi skal have ind til godkendelse, vi har vores regnskab, og vi har samtaler, hver eneste gang vi skal lave et eller andet ved vore kirker. Så skal vi i forbindelse med provsten. Skal vi i forbindelse med biskoppen, skal vi også over provsten som almindeligt mellemled. Så der er i hvert fald ustandselig forbindelse mellem provsten og menighedsrådet.

Fru Tove Lindbo Larsen var inde på høringen og sagde, at menighedsrådene var blevet spurgt. Hvis man skal forstå det sådan, at der har været sendt skrivelser ud til landets menighedsråd, så må jeg sige, at jeg mindes ikke – og jeg har siddet som menighedsrådsformand nu i en halv snes år – at have set noget sådant. Men det er måske en anden sammenhæng, der henvises til. Jeg kan bl. a. henvise til, at hele distriktsforeningen for Ringkøbing provsti enstemmigt går imod.

(Kort bemærkning).

Tove Lindbo Larsen (S):

Jeg skal ikke blande mig i den kirkelige administration for nærværende, men jeg kan da meddele, at de folk, man i almindelighed hører, er Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer og andre organisationer. Når jeg nævnedes dette, var det på baggrund af det direkte spørgsmål, om menighedsrådene var blevet spurgt.

(Kort bemærkning).

Hans Damgaard Nielsen (FP):

Jeg er da fuldstændig klar over, at Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer er blevet spurgt, men det vil måske også være fru Tove Lindbo Larsen bekendt, at der ude omkring i landet er stor utilfredshed med, at landsforeningens bestyrelse påtager sig den rolle at være menighedsrådenes formidler, idet der i landsforeningens vedtægter aldrig nogen sinde er givet Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer beføjelser til at forhandle med en eventuel minister på menighedsrådenes vegne.

Burgdorf (KF):

Jeg skal ikke blande mig i, hvem af de to foregående talere der har mest ret, men det er nu sådan, at den kompetente forsamling, som har med disse ting at gøre, nu engang er Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer.

Jeg stiller mig meget skeptisk over for, om det er sådan – som det bliver sagt af hr. Hans Damgaard Nielsen – at menighedsrådene ude omkring er imod dette demokratiseringsforslag. Så er det i hvert fald, fordi de ikke er blevet ordentligt orienteret om, hvad det egentlig drejer sig om. For enhver rettænkende demokrat i dette land vil synes, at dette er rigtigt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kirkeudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 59:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.

Af Mogens Voigt (FP) m.fl.
(Fremsat 10/11 82).